

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121298407
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6121298407.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Milana Majerníka v sporovej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D., právne zastúpenej JUDr. Bc. Filipom Ballom, advokátom, Hlavná 24, 040 01 Košice, IČO: 50724398, proti žalovaným: 1/ E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom D. G. XXXX/X, XXX XX D., 2/ H. F., nar. X.X.XXXX, bytom D. G. XXXX/X, XXX XX D., právne zastúpeným Mgr. Jurajom Berežným, advokátom, Centrálna 2/38, 089 01 Svidník, IČO: 50039229, o zaplatenie sumy 843,89 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bardejov (do 31.5.2023 Okresný súd Svidník) č.k. SK-5C/16/2021-79 zo dňa 30.11.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok súdu I. inštancie.
- II. Žalovaným priznáva voči žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa návrhom na vydanie platobného rozkazu v rámci upomínacieho konania na Okresnom súde Banská Bystrica navrhla zaviazať žalovaných na zaplatenie sumy 843,89 eur titulom bezdôvodného obohatenia za obdobie od 14.4.2019 do 14.4.2021, teda za obdobie posledných dvoch rokov, a to spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % z istiny od 14.4.2021 až do zaplatenia. Uplatnený nárok odôvodnila tvrdením, že je výlučnou vlastníčkou pozemkov zapísaných na LV č. XXXX v katastrálnom území D., obec D., I. D., a to pozemku parc. registra C KN č. XXXX/XX o výmere 3617 m² (druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie) a pozemku parc. registra C KN č. XXXX/XX o výmere 288 m² (druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie). Na pozemku č. XXXX/XX G. postavený bytový dom, v ktorom sú žalovaní podielovými spoluvlastníkmi bytu č. X a nebytového priestoru č. 5 na 1. poschodí bytového domu. Podiel podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru v spoluvlastníctve žalovaných k celkovej podlahovej ploche bytového domu je 7867/55787. Dôvod, pre ktorý si uplatnila žalobkyňa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, spočíva v skutočnosti, že celá plocha pozemku č. XXXX/XX je zastavaná bytovým domom. Z celkovej plochy parcely č. XXXX/XX je časť zastavaná účelovou komunikáciou a parkovacími miestami, ako aj zeleňou využívanou aj žalovanými ako spoluvlastníkmi, a to v rozsahu 890 m². Spolu teda žalovaní využívajú nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne vo výmere 1178 m² bez právneho dôvodu a za ich užívanie žalobkyni neplatia žiadne nájomné, čím u nich dochádza k bezdôvodnému obohateniu vo výške zodpovedajúcej ich podielu na celkovej podlahovej ploche bytového domu.

2. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovaným priznal náhradu trov konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

3. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 1 ods. 1, § 2 ods. 6, § 19 ods. 1, § 23 ods. 1, ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoVB“) a § 77 ods. 1, § 132 ods. 1, § 187 ods. 1, ods. 2, § 191 ods. 1 a § 215 ods. 1 CSP.

4. Ku skutkovým zisteniam prvoinštančný súd konštatoval, že z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX kat. úz. D. je zrejmé, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou parciel registra C KN č. XXXX/XX – zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 3617 m² a parcely C KN č. XXXX/XX – zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 288 m². Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX kat. úz. D. vyplynulo, že na predmetnej parcele C KN č. XXXX/XX je postavený bytový dom súp. č. XXXX a žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi bytu č. X vrátane nebytového priestoru v tomto bytovom dome. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX kat. úz. D., časť C: TARCHY súd zistil, že na parcelu C KN č. XXXX/XX bolo zriadené vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 ZoVB v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov uvedeného bytového domu. Žalobkyňa nebola vlastníčkou predmetných parciel ku dňu 1.9.1993, ale ich bezpodielovou spoluvlastníčkou sa stala v roku 2017 a napokon sa stala ich výlučnou vlastníčkou na základe dohody o vyporiadaní BSM zo dňa 3.10.2019. Parcela C KN č. XXXX/XX – zastavaná plocha a nádvorie obkolesuje parcelu C KN č. XXXX/XX, na ktorej je postavený bytový dom a slúži ako prístupová komunikácia, zeleň, parkovanie, pričom žalovaní ako vlastníci bytov a nebytových priestorov nemajú reálnu možnosť dostať sa do vchodu bytového domu a ku garážam v bytovom dome inak, ako cez parcelu C KN č. XXXX/XX.

5. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmysle ustanovenia § 23 ods. 5 ZoVB vzniklo zákonné vecné bremeno k pozemku, z ktorého sú oprávnení všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, a ktoré sa vzťahuje nielen na pozemok zastavaný bytovým domom (C KN č. XXXX/XX), ale aj na príľahlý pozemok (C KN č. XXXX/XX). Skutočnosť, že v prípade pozemku C KN č. XXXX/XX ide o príľahlý pozemok, vyplýva podľa súdu prvej inštancie zo skutočnosti, že tento tvorí s pozemkom zastavaným bytovým domom jeden funkčný celok a slúži na zabezpečenie dostatočne kvalitného užívania jednotlivých bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (podmienky musia byť splnené kumulatívne). Žalovaní, ale ani ostatní vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súp. č. XXXX nemajú reálnu možnosť sa dostať do vchodu bytového domu inak, než po predmetnej parcele C KN č. XXXX/XX a rovnako to platí aj pre možnosť vjazdu do všetkých garáží predmetného bytového domu. Keďže parcela C KN č. XXXX/XX spĺňa definíciu príľahlého pozemku, vzťahuje sa na ňu aj ustanovenie § 23 ods. 1 v spojení s § 23 ods. 5 ZoVB. Súd prvej inštancie tiež reflektoval, že z hľadiska gramatického výkladu môže byť sporné, ktorého pozemku sa vecné bremeno týka, nakoľko zákonná dikcia hovorí len o „pozemku“, pričom tento pojem nie je v celom zákone na rozdiel od termínu „príľahlý pozemok“ (§ 2 ods. 6 ZoVB) legálne definovaný. Z hľadiska systematiky komentovaného ustanovenia (§ 23 ods. 1 prvá veta ZoVB) i systematiky celého zákona však možno jednoznačne vyvodit', že vecné bremeno sa vzťahuje na zastavaný pozemok, ako aj na „príľahlý pozemok“. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie aj na závery doktríny vyjadrené v komentári k Zákonu o vlastníctve bytov a nebytových priestorov od autorov Valachovič, M., Grausová, K., Cirák, J. ZoVB, (Praha: C.H.Beck, 2012, str. 1189.). Vychádzajúc z týchto skutkových zistení a ich právneho posúdenia súd prvej inštancie, s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.4.2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014 (R 73/2016) konštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne z dôvodu, že vlastnícke právo k pozemku C KN č. XXXX/XX a C KN č. XXXX/XX evidované na LV č. XXXX, katastrálne územie D. nadobudla v čase, kedy bolo na uvedených parcelách zo zákona zriadené vecné bremeno v prospech žalovaných ako vlastníkov bytu č. 6 vrátane nebytového priestoru, a teda k vzniku vecného bremena v zmysle § 23 ods. 5 ZoVB došlo v čase, kedy žalobkyňa nebola vlastníkom predmetných parciel na ktorých je postavený bytový dom. Finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 ZoVB je aj v zmysle citovanej judikatúry nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Nárok na finančnú náhradu je teda len jeden a má ho len ten vlastník zaťaženého pozemku, ktorý ho vlastnil v čase vzniku vecného bremena, v danom prípade v čase účinnosti zákona o vlastníctve bytov 1. septembra 1993. Ďalší vlastník zaťaženej nehnuteľnosti už nadobudol pozemok aj s vecným bremenom, a preto nie je možné, aby ako ďalší nadobúdateľ už zaťaženého pozemku s už existujúcim vecným bremenom sa domáhal finančnej náhrady za jeho vznik. Bolo vecou pôvodného vlastníka pozemku, či si nárok

na túto finančnú náhradu uplatní alebo nie. V zápornom prípade však nárok neprechádza na nového majiteľa ako kupujúceho. Za ústavne udržateľný považoval vyššie uvedený právny názor ústavný súd vo svojich rozhodnutiach sp. zn. IV.ÚS 227/2012, sp. zn. I. ÚS 474/2013, sp. zn. I. ÚS 1/2012, sp. zn. II.ÚS 506/2011. Ďalším dôvodom, na ktorom súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie bol nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaných. V tejto súvislosti poukázal na to, že z § 19 ods. 1 a § 23 ods. 1 ZoVB vyplýva, že s vlastníctvom bytov je nerozlučne spojené taktiež spoluvlastnícke alebo iné spoločné právo k pozemku, na ktorom je nehnuteľnosť postavená a z tohto dôvodu jednotliví vlastníci bytov predstavujú v zmysle § 77 CSP nerozlučné procesné spoločenstvo. Vzhľadom na uvedené, pokiaľ sa na konaní nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, súd nemôže návrhu vyhovieť pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva. V nedostatku pasívnej vecnej legitímácie videl súd prvej inštancie ďalší dôvod pre zamietnutie žaloby.

6. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa. V podanom odvolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keďže pozemok KN C parc. č. XXXX/XX nie je príľahlým pozemkom, t.j. k tomuto pozemku nevzniklo zákonné vecné bremeno. Žalobkyňa nadobudla tento pozemok do svojho vlastníctva v dobrej viere - keďže na príslušnom liste vlastníctva nie je v časti „C“ tarchy zápis o zriadení zákonného vecného bremena. Žalovaní užívajú pozemky vo výlučnom vlastníctve žalobkyne bez akejkoľvek odplaty (a bez akejkoľvek ochoty usporiadať právne vzťahy so žalobkyňou), čím neoprávnene zasahujú do jej vlastníckeho práva. K pojmu príľahlý pozemok uviedla, že s poukazom na závery právnej doktríny príľahlým pozemkom nebudú ihriská, parkoviská, chodníky, či iné verejné priestranstvá, ktoré sa síce nachádzajú pri bytovom dome, avšak svojou povahou a spôsobom užívania neslúžia výlučne obyvateľom domov, ale každému. Pozemok KN C parc. č. XXXX/XX nemá povahu príľahlého pozemku a žalovaní ho nemôžu užívať titulom domnelého zákonného vecného bremena podľa § 23 ods. 5 Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov tak, ako sa to účelovo snažia tvrdiť. Žalovaní užívajú pozemok parcely C-KN č. XXXX/XX neoprávnene ignorujúc vlastnícke právo žalobkyne. Poukázala tiež na to, že podľa súdu prvej inštancie je pozemok C-KN XXXX/XX v celom rozsahu príľahlým pozemkom, avšak výmera dotknutého pozemku predstavuje 3617 m², t. j. záver konajúceho súdu prvej inštancie o tom, že tento pozemok je (v celosti) pozemkom príľahlým k bytovému domu neobstojí. Žalovaní a ostatní vlastníci bytov v bytovom dome neužívajú pozemok KN C parc. č. XXXX/XX len na nevyhnutný prechod a prejazd k bytovému domu, ale aj na súkromné parkoviská pre motorové vozidlá, záhradky a ďalšie účely ďaleko presahujúce rámec nevyhnutného prístupu k bytovému domu. S ohľadom na uvedené má žalobkyňa za to, že KN C parc. č. XXXX/XX nie je zaťažená vecným bremenom. Nad rámec vyššie uvedeného žalobkyňa súčasne uviedla, že závery obsiahnuté v judikáte R 73/2016, na ktoré odkazuje súd prvej inštancie, sú v rozpore s Čl. 20 Ústavy SR a s Čl. 1. Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalobkyni sa javí ako nespravodlivé, že by jej voči žalovaným nemala patriť žiadna náhrada za znehodnotenie jej vlastníckeho práva k pozemku C-KN parc. č. XXXX/XX, ktorý je zastavaný bytovým domom. Žalobkyňa má právo na to, aby jej vlastníckemu právu bola zo strany súdov poskytnutá ochrana. Napokon podľa žalobkyne súd prvej inštancie nesprávne posúdil aj postavenie vlastníkov bytov v dotknutom bytovom dome vo vzťahu k nerozlučnému spoločenstvu podľa § 77 CSP. Konajúci súd prvej inštancie podľa žalobkyne opomenul, že uvedené ustanovenia zákona o vlastníctve bytov sa vzťahujú výlučne na pozemky, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a na ktoré sa aplikuje špecifický režim akcesority podľa zákona o vlastníctve bytov. V danom prípade sú však pozemky, ktoré žalovaní užívajú bez právneho dôvodu vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Podľa záverov právnej doktríny nerozlučné spoločenstvo vzniká z povahy veci vždy tam, kde sa rozhodnutie v tejto veci musí vzťahovať na všetky subjekty tvoriace procesné spoločenstvo na jednej strane. V kontexte skutkových okolností prejednávanej veci je zrejmé, že právne postavenie vlastníkov bytov v bytovom dome v prejednávanej veci nenapĺňa zákonnú definíciu nerozlučného spoločenstva. Výrok o povinnosti žalovaných sa nemusí (a ani sa nebude) vzťahovať na ostatných vlastníkov bytov v dotknutom bytovom dome. Žalobkyňa sa môže rozhodnúť, voči ktorým subjektom uplatní svoje samostatné hmotnoprávne nároky z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa má za to, že vyššie uvedené skutočnosti zakladajú odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Súd prvej inštancie tiež nevykonal v konaní žalobkyňou navrhované dôkazy, a to výsluch žalovaných a nariadenie znalecké dokazovanie podľa § 207 CSP, hoci boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalobkyňa má za to, že zamietnutie návrhov na vykonanie dôkazov bolo v rozpore so zákonom. Žalobkyňa oboznámila konajúci súd s tým, že žalovaní a ostatní vlastníci bytov v bytovom dome neužívajú pozemok KN C parc. č. XXXX/XX len na nevyhnutný prechod a prejazd k bytovému domu, ale aj na súkromné parkoviská pre motorové vozidlá, záhradky a ďalšie účely. V tejto súvislosti bolo nevyhnutné vykonať výsluch žalovaných za účelom zistenia, v akom rozsahu a na aké účely

žalovaní užívajú tento pozemok (či len na nevyhnutný prechod a prejazd k bytovému domu, alebo aj na súkromné parkovisko, či záhradku). Pokiaľ by sa vykonaným dokazovaním zistilo, že žalovaní tento pozemok užívajú aj na parkovanie motorových vozidiel, alebo na záhradku (prípadne iné účely), tak tieto spôsoby užívania pozemku v každom prípade presahujú rámec nevyhnutnosti v zmysle príslušných ustanovení Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a žalovaní sa bezdôvodne obohacujú na úkor žalobkyne. Výšku tohto bezdôvodného obohatenia bolo súčasne nutné exaktne určiť znaleckým dokazovaním, ktoré žalobkyňa navrhovala. Konajúci súd prvej inštancie však tento návrh zamietol. Žalobkyňa má za to, že nevykonanie vyššie uvedených dôkazov zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP. Napádaný rozsudok konajúceho súdu prvej inštancie porušuje právo žalobkyne na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z týchto dôvodov navrhla žalobkyňa odvolaciemu súdu, aby napádaný rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadrili žalovaní. Žalovaní zotrvali na názore o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie a za správny považujú aj záver súdu prvej inštancie o ich pasívnej vecnej legitímácii. Na potvrdenie správnosti záverov vyjadrených v judikáte R 73/2016 poukázali na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 506/2011 a IV.ÚS 227/2012, ktorých právne závery obsahlo citovali. Podľa názoru žalovaných stav, ktorého judikovania sa žalobkyňa domáha je z dôvodu neplatnosti zásady superficies solo credit v právnom poriadku SR právne neudržateľný. Rozhodnutie, ktorým by súd žalobkyňu vyhovel, by mohlo negatívne ovplyvniť tisícky rodín v celej Slovenskej republike. Poukazujúc na uvedené žalovaní konštatovali, že odvolanie žalobkyne je vecne nedôvodné a navrhli rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

8. Žalobkyňa v replike k vyjadreniu žalovaných označila ich argumentáciu za nedôvodnú. Trvá na tom, že žalovaní a ďalší vlastníci užívajú predmetný pozemok, ktorý nie je pozemkom príľahlým, na ňou tvrdené účely. Súhlasila s tvrdením, že problematika nevysporiadaných pozemkov v blízkosti bytových domov je významným spoločenským problémom, ktorý je ale potrebné riešiť v súlade s princípmi materiálneho právneho štátu, čomu nezodpovedá faktické odňatie vlastníckeho práva žalobkyne. Žalovaní neprejavili žiadnu snahu o usporiadanie právnych vzťahov so žalobkyňou, pričom potenciálny negatívny dopad rozhodnutia na iné subjekty nie je možné povýšiť nad ochranu vlastníckeho práva žalobkyne. Žalovaní zneužívajú pozostatky spoločenského povedomia z obdobia socializmu a pozemky žalobkyne užívajú v rozpore s dobrými mravmi. Tvrdenia žalobkyne nemohli byť v konaní preukázané z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov zo strany súdu prvej inštancie.

9. Žalovaní v duplike konštatovali, že z predložených dôkazov je zrejmé, že parcela C KN XXXX/XX je príľahlým pozemkom k bytovému domu, preto ďalšie dokazovanie nebolo potrebné, a ani možné, s ohľadom na absenciu pasívnej vecnej legitímácie žalovaných.

10. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na webovej stránku a úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a zistil, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

11. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. že odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 CSP zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 CSP viazaný aj dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie

zistil. Jedinú výnimku predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 CSP oprávnenie odvolacieho súdu preskúmavať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

12. Žalobkyňa napadla rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním z dôvodu, že tento vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcej skutočnosti (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP).

13. V časti argumentácie týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci žalobkyňa v prvom rade namieta nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého je sporná parcela C KN č. XXXX/XX príľahlým pozemkom k parcele C KN č. XXXX/XX, ktorá ja zastavaná bytovým domom. V rámci rovnakého odvolacieho dôvodu žalobkyňa namieta aj ústavnú neudržateľnosť právneho názoru vyjadreného aj v judikáte Najvyššieho súdu SR publikovanom ako R 73/2016, keďže tento právny názor má za následok, že žalobkyni by nemala patriť žiadna náhrada za znehodnotenie jej vlastníckeho práva k pozemku C KN č. XXXX/XX, ktorý je zastavaný bytovým domom v spoluvlastníctve žalovaných. Ďalšia odvolacia námietka smeruje k nevykonaniu žalobkyňou navrhovaných dôkazov súdom prvej inštancie, a to dôkazom výsluchom žalovaných a nariadením znaleckého dokazovania na určenie výšky bezdôvodného obohatenia. Napokon žalobkyňa namieta aj nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie ohľadom nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných.

14. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel a pre ktoré ju vo zvyšku zamietol a prečo o trovách konania rozhodol tak, ako rozhodol. Napokon polemika o nesprávnosti súdom prvej inštancie vysloveného právneho záveru pre odlišné skutkové závery vyvodzované stranami, pričom stranami namietaná nesprávnosť vytvorenia skutkového základu nie je daná, sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

15. Podľa § 1 ods. 1 ZoVB tento zákon upravuje spôsob a podmienky nadobudnutia vlastníctva bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, práva a povinnosti vlastníkov týchto bytových domov, práva a povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ich vzájomné vzťahy a práva k pozemku.

16. Podľa § 2 ods. 6 ZoVB spoločnými časťami domu a príslušenstvom domu, ktoré sú určené na spoločné užívanie a slúžia výlučne tomuto domu a pritom nie sú stavebnou súčasťou domu (ďalej len „príslušenstvo“), sa na účely tohto zákona rozumejú oplotené záhrady a stavby, najmä oplotenia, prístrešky a oplotené nádvorcia, ktoré sa nachádzajú na pozemku patriacom k domu (ďalej len „príľahlý pozemok“).

17. Podľa § 23 ods. 1 ZoVB s vlastníctvom bytu alebo nebytového priestoru v dome je nerozlučne spojené aj spoluvlastníctvo alebo iné spoločné právo k pozemku, na ktorom je dom postavený, a k príľahlému pozemku. Ak je vlastníkom domu aj vlastníkom pozemku, musí previesť zmluvou o prevode vlastníctva bytu na vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome aj príslušný spoluvlastnícky podiel na pozemku a na príľahlom pozemku.

18. Podľa § 23 ods. 5 ZoVB, ak vlastníkom domu nie je vlastníkom pozemku, vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré sa zapíše do katastra nehnuteľností.

19. Teda § 23 ods. 5 ZoVB rieši situáciu, kedy vlastníkom bytového domu nemôže nadobudnúť vlastníctvo k pozemkom, na ktorých je bytový dom postavený alebo k príľahlým pozemkom v zmysle § 23 ods. 2 a 4 Zákona o vlastníctve bytov. Na to, aby mohol vlastníkom domu ako aj následne vlastníci jednotlivých bytov a nebytových priestorov plnohodnotne vykonávať svoje vlastnícke právo zákonodarca predtým v § 23 ods. 5 ZoVB ustanovil, že na pozemkoch na ktorých je postavený bytový dom, respektíve na

príľahlých pozemkoch, ktoré nie sú vo vlastníctve vlastníka domu sa zriaďuje vecné bremeno priamo zo zákona. Inštitút vecných bremien je upravený v § 151n nasledujúcich Občianskeho zákonníka. V predmetom prípade má zaviazat' vlastníka pozemku, aby strpel jeho užívanie vlastníkom bytového domu, respektíve jednotlivých bytov a nebytových priestorov na účely plnohodnotného a nerušeného výkonu ich vlastníckeho práva. Vecné bremeno vzniká zo zákona bez ohľadu na vôľu vlastníka pozemku, respektíve vlastníka bytového domu, pričom zápis do katastra nehnuteľností má iba deklaratórny charakter a uskutočňuje sa záznamom v zmysle § 34 ods. 1 katastrálneho zákona.

20. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s otázkou príľahlého pozemku tak, ako to uviedol v bode 46. – 48. odôvodnenia rozsudku, pričom jeho závery považuje odvolací súd za správne a právne udržateľné a v celom rozsahu na ne odkazuje. Z listinných dôkazov predložených žalobkyňou, ak aj z jej tvrdení nerozporovaných žalovanými nepochybne vyplýva, že pozemok C KN č. XXXX/XX je zastavaný bytovým domom a vo vzťahu k tomuto pozemku je aj zapísané v katastri nehnuteľností zákonné vecné bremeno v prospech vlastníkov stavby podľa § 23 ods. 5 ZoVB. Pokiaľ ide o pozemok C KN č. XXXX/XX, tento pozemok bezprostredne susedí so zastavaným pozemkom a stavbou bytového domu. Zo žalobkyňou predloženého zamerania skutočného stavu vyhotoveného geodetom G. A. je tiež evidentné, že parcela C KN č. XXXX/XX obklopuje po celom obvode stavbu bytového domu v spoluvlastníctve žalovaných, ako aj to, že jedine cez tento pozemok je zabezpečený vstup do bytového domu, ako aj prístup k jednotlivým garážam umiestneným v bytovom dome, pričom jedine prechodom resp. prejazdom cez pozemok vo výlučnom vlastníctve žalobkyne majú možnosť žalovaní dostať sa k verejnej miestnej komunikácii. Tieto skutočnosti taktiež neboli medzi stranami sporné. Za tohto skutkového stavu je preto aj podľa odvolacieho súdu dôvodné považovať parcelu C KN č. XXXX/XX za príľahlý pozemok. Tento záver je možné oprieť o závery právnej doktríny, či už tie, ktoré boli citované v rozsudku súdu prvej inštancie, alebo aj o zdroje novšieho dáta. Aj autori komentára k ZoVB z roku 2018 sa vo vzťahu k charakteristike príľahlého pozemku zhodli na názore, že ide o pozemky, ktoré tvoria s bytovým domom funkčný celok a slúžia k zabezpečeniu dostatočného kvalitného užívania jednotlivých bytov a nebytových priestorov v dome. (Strapáč, P. a kol: Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. 2018. Komentár. Bratislava. Wolters Kluwer. 448 s.). Rovnaké závery dlhodobo akceptuje aj ustálená súdna prax.

21. Skutočnosť, že vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome postavenom na parcele C KN č. XXXX/XX majú jedinou možnosť vstupu do bytového domu a prístupu ku garážam cez pozemok C KN č. XXXX/XX preto aj podľa odvolacieho súdu svedčí o neoddeliteľnej funkčnej spojitosti tohto pozemku s bytovým domom. Pozemok je v súlade s § 2 ods. 6 ZoVB určený na spoločné používanie vlastníkmi bytov a nebytových priestorov, pričom žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by bola časť pozemku, ktoré je využívaná spoluvlastníkmi na prístup k bytovému domu využívaná aj inými osobami, a teda že by neslúžila výlučne vlastníkom bytov v bytovom dome. Samotná absencia oplotenia tohto pozemku neznamena, s prihliadnutím na účel, ktorý sporný pozemok vo vzťahu k stavbe bytového domu primárne plní (prístup k šiestim samostatným garážam a vstupu do domu), že by nemohlo ísť o príľahlý pozemok. Podľa názoru odvolacieho súdu na klasifikácii sporného pozemku C KN XXXX/XX ako príľahlého pozemku nič nemení ani fakt, že sa na prístup k bytovému domu nevyužíva pozemok ako celok, iba jeho časti bezprostredne priliehajúce k bytovému domu.

22. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie konštatoval, že pozemok C KN XXXX/XX je príľahlým pozemkom v celom rozsahu, hoci na prístup k bytovému domu je využívaná iba jeho žalobou vymedzená časť. K tomu odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie nemal inú možnosť, než svoje závery týkajúce sa žalobou vymedzenej časti parcely C KN č. XXXX/XX vzťahovať na sporný pozemok ako celok, a to s ohľadom na geometrické určenie, súpis a popis predmetnej parcely v katastri nehnuteľností, kde je časť zastavaná účelovou prístupovou komunikáciou a parkovacími miestami ako aj časť pokrytá zeleňou vedená ako jediná parcela druhu zastavaná plocha a nádvorie. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie konštatovaním existencie zákonného vecného bremena v prospech vlastníkov bytového domu titulom príľahlého pozemku vo vzťahu k celej parcele C KN č. XXXX/XX neprimerane obmedzil jej práva ako vlastníčky spornej parcely, odvolací súd konštatuje, že s ohľadom na predmet konania je táto námietka nedôvodná. Žalobkyňa v priebehu konania netvrdila, že by jej bolo zo strany žalovaných alebo iných spoluvlastníkov bránené v užívaní pozemku C KN č. XXXX/XX, alebo jeho časti, ktorá neslúži vlastníkom na prístup k bytovému domu a žiadne takéto zistenia nevyplývajú ani z vykonaného dokazovania. Napokon, aj z vymedzenia predmetu žaloby, ktorou si žalobkyňa uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za využívanie časti pozemku C KN č. XXXX/XX vo výmere 890 m² z celkovej výmery 3617 m² vyplýva, že žalobkyňa sa subjektívne cíti

byť obmedzená pri využívaní svojho vlastníctva iba v tejto časti parcely. Samotné konštatovanie súdu prvej inštancie v bode 43. odôvodnenia jeho rozsudku, podľa ktorého je pozemok C KN č. XXXX/XX „v celom rozsahu“ príľahlým pozemkom k bytovému domu, preto nemá žiaden špecificky negatívny dopad na práva žalobkyne v rozsahu, v akom o nich súd rozhodoval na základe ňou podanej žaloby a žalobou vymedzeného predmetu konania. Inými slovami, na samotné meritum rozhodnutia súdu a na jeho dopady na nároky žalobkyne z bezdôvodného obohatenia v rozsahu, v akom ich uplatnila žalobou, nemá žiaden vplyv, či by stav „príľahlého pozemku“ konštatoval súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia iba vo vzťahu k pozemku v rozsahu 890 m², alebo vo vzťahu k celej parcele ako je vymedzená geometrickým určením v katastri nehnuteľností.

23. Keďže súd prvej inštancie správne posúdil pozemok C KN č. XXXX/XX ako pozemok príľahlý k bytovému domu v spoluvlastníctve žalovaných, je právne udržateľným aj nadväzujúci právny záver o existencii zákonného vecného bremena vo vzťahu k tomuto pozemku, a to v zmysle už citovaného § 23 ods. 5 ZoVB, s prihliadnutím na znenie § 23 ods. 1 ZoVB. V prospech tohto záveru svedčia ako závery právnej doktríny citované už súdom prvej inštancie a odvolacím súdom (napr. komentár k § 23 ods. 5 v diele Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. 2018. Komentár. Bratislava. Wolters Kluwer), tak aj závery rozhodovacej praxe súdov (napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 24Co/4/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/37/2020). Z uvedeného potom vyplýva aj správnosť záveru súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, ktorý má svoju oporu aj rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2016 pod označením R 73/2016. Podstatné závery vyplývajúce z rozhodnutia R 73/2016 boli v napadnutom rozsudku dostatočne analyzované a správne aplikované na súdenu vec, tiež účastníci konania závery tohto rozhodnutia citovali v ich písomných podaniach, preto odvolací súd nepovažuje za nevyhnutné a účelné ich na tomto mieste opakovať. Podstatný záver o nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne z dôvodu, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 ZoVB jej v zmysle záverov súdnej praxe nepatrí je správny a zodpovedá tak obsahu, účelu a zmyslu zákonnej úpravy, ako aj ustálenej judikatúre. Žalobkyňa závery vyplývajúce z judikatúry spochybnila už v rámci svojich vyjadrení v priebehu prvoinštančného konania, ako aj v podanom odvolaní, a to tvrdením, že tieto sú v rozpore s Čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a Čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na aktuálnu rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý napr. v uznesení sp. zn. III.ÚS 654/2023 konštatoval, že „Právne závery vyslovené v R 73/2016 ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach posúdil ako ústavne súladné (napr. II.ÚS 323/2017, III.ÚS 276/2021). Ani v tejto veci ústavný súd nevidel dôvod sa od týchto rozhodnutí odchýliť.“ S prihliadnutím na uvedené odvolací súd považoval námietky žalobkyne týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu právneho režimu sporných pozemkov a následného konštatovania absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne za nedôvodné. K námietke týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia pasívnej vecnej legitímácie žalovaných odvolací súd konštatuje, že charakter procesného spoločenstva je determinovaný charakterom predmetu konania, teda hmotnoprávnou úpravou. O nerozlučné spoločenstvo ide len vtedy, ak povaha predmetu sporu neumožňuje, aby ten bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému zo spoločníkov (napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 375/2019). V súdenom prípade žalobkyňa vymedzila predmet konania svojim peňažným nárokom plynúcim z bezdôvodného obohatenia, ku ktorému u žalovaných došlo v dôsledku užívania pozemkov vo výlučnom vlastníctve žalobkyne bez akejkoľvek náhrady. Takto vymedzený hmotnoprávny nárok podľa názoru odvolacieho súdu nezakladá u žalovaných nerozlučné spoločenstvo v zmysle § 77 CSP. Tento záver odvolacieho súdu však, s ohľadom na absenciu aktívnej legitímácie žalobkyne, nemá žiaden dopad na konštatovanie správnosti výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie.

24. Žalobkyňa v rámci argumentácie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP namieta, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, a to výsluch žalovaných a znalecké dokazovanie podľa § 207 CSP.

25. Dokazovanie je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I.ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 CSP), nie účastníkov konania. Ak teda

súd prvej inštancie odmietol vykonať navrhnuté dôkazy s odôvodnením, uvedeným v rozsudku konal v rámci svojej právomoci.

26. V zmysle Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd jednou so všeobecných záruk spravodlivého prejednaní vecí pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Táto zásada zabezpečuje, aby v súdnom konaní mali jeho účastníci rovnaké postavenie. „Rovnosť zbraní“ spočívajúca v rovnakom postavení účastníkov súdneho konania sa prejavuje v procesnoprávnom postavení účastníkov konania, v spôsobe a rozsahu dokazovania a v iných oblastiach spojených so súdnym uplatňovaním práva. Zachovanie „rovnosti zbraní“ z pohľadu spôsobu a rozsahu vykonávaného dokazovania sa týka aj oprávnenia účastníkov konania navrhovať dôkazy. Možnosť navrhovania dôkazov je spojená s princípom dôkazného bremena, ktorého úspešnosť sa v súdnom spore viaže na schopnosť predložiť adekvátne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Výber dôkazných prostriedkov je na vôli účastníka konania, no o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané a ktoré nie, rozhoduje súd podľa svojej voľnej úvahy. Obsahom záruky na spravodlivý súdny proces z pohľadu oprávnenia navrhovať dôkazy je limitovanie tejto voľnej úvahy súdu. Týmto limitom je požiadavka, aby nevykonanie navrhnutých dôkazov alebo vykonanie iných dôkazov nepostavilo účastníka konania do jasne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s jeho odporcom v súdnom spore (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Feldbrugge c. Holandsko z roku 1986). V súvislosti s rozhodnutím súdu, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná a ktoré nie, to teda znamená, že účastník konania nesmie byť týmto rozhodnutím znevýhodnený oproti druhému účastníkovi. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky nevykonanie účastníkom navrhnutého dôkazu môže byť porušením základného práva na spravodlivé súdne konanie dokonca aj bez priamej spojitosti s porušením zásady „rovnosti zbraní“. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze z 26. januára 2010 sp. zn. III.ÚS 332/09 vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ak tento mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, je porušením práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

27. Odvolací súd k tejto námietke uvádza, že z obsahu žaloby, vyjadrení žalobkyne, ani z prednesov jej právneho zástupcu zachytených v zápisnici z pojednávania nevyplýva, k akým skutočnostiam by mali byť žalovaní vypočutí nad rámec ich tvrdení zachytených v odpore alebo v replike. V odvolaní spája žalobkyňa význam výpovede žalovaných s preukázaním skutočnosti, že žalovaní resp. ďalší spoluvlastníci využívali parcelu C KN XXXX/XX okrem prístupu k bytovému domu aj na účel parkoviska alebo záhrady. Takéto skutkové tvrdenie však žalobkyňa v priebehu konania na súde prvého stupňa nepredniesla, a to napriek tomu, že na nutnosť uplatnenia všetkých prostriedkov procesného útoku bola upozornená už v rámci poučenia vo výzve na vyjadrenie k odporu žalovaných a následne opätovne pri predvolaní na pojednávanie. Pokiaľ teda súd prvej inštancie po oboznámení sa s listinnými dôkazmi a vyjadreniami sporových strán nevidel potrebu výsluchu žalovaných za účelom doplnenia dokazovania, nie je možné tento jeho postup hodnotiť ako bezdôvodné nevykonanie navrhovaných dôkazov, ktoré by malo za následok porušenie práv žalobkyne alebo zásadu rovnosti zbraní. Súd prvej inštancie vec predbežne právne posúdil s ohľadom na v tom čase stranami tvrdený a preukazovaný skutkový stav, pričom z tvrdení žalobkyne potreba ďalšieho dokazovania výsluchom žalovaných nevyplývala. Ak žalobkyňa mala záujem na preukázaní ňou uvádzaných spôsobov využívania sporného pozemku C KN č. XXXX/XX vlastníckymi bytmi, mala nepochybne možnosť tieto skutočnosti tvrdiť už v konaní pred súdom prvej inštancie a prípadne tieto skutočnosti preukázať aj inými dôkazmi, než len návrhom na výsluch žalovaných. Navyše, predbežný právny záver prvoinštančného súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie by neovplyvnilo ani prípadné preukázanie skutočnosti, že žalovaní, resp. ostatní vlastníci bytov, na spornej nehnuteľnosti parkujú svoje motorové vozidlá, či využívajú jej časť ako záhradky, a to s ohľadom na závery, ktoré boli v tomto rozsudku už sumarizované v časti, ktorá sa zaoberala otázkou, či má parcela C KN XXXX/XX charakter príslušného pozemku k stavbe v spoluvlastníctve žalovaných.

28. Pokiaľ žalobkyňa namieta nenariadenie znaleckého dokazovania za účelom stanovenia výšky bezdôvodného obohatenia, odvolací súd tu uvádza, že žalobkyňa spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní predložila aj znalecký posudok č. 5/2019 znalca J. A. F. z odboru Stavebníctvo, odvetvia Pozemné stavby a Odhad hodnoty nehnuteľností, preto nie je zrejmé, z akého dôvodu by mal súd postupom podľa § 207 CSP nariadiť ďalšie znalecké dokazovanie. Pokiaľ žalobkyňa mala na základe vyjadrení žalovaných pochybnosti o správnosti ňou predloženého znaleckého posudku, nič jej nebránilo zabezpečiť v priebehu konania nový znalecký posudok a predložiť ho konajúcemu súdu. Aj vo vzťahu k tomuto návrhu na dokazovanie však odvolací súd poukazuje na

správne závery súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že s ohľadom na jeho právny záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, ktorá podľa názoru súdu nemala hmotnoprávny nárok na náhradu bezdôvodného obohatenia, by bolo znalecké zisťovanie výšky tohto nároku nadbytočné a v rozpore so zásadou účelnosti a hospodárnosti.

29. Za situácie, že správne výroku rozhodnutia o veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania strán sporu, odvolací súd so zreteľom na všetky uvádzané dôvody rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 CSP.

30. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Podľa výsledku odvolacieho konania žalovaní majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).